

RIJEČ UREDNIŠTVA

DA LI BAŠ SVE TREBA PLATITI ŠUMA?

U prošleme dvobroju pisali smo na temu „Trebali li osuvremeniti Nacionalnu šumarsku politiku i strategiju?“ očekujući odgovore na postavljena pitanja. Nismo ih još dobili, a nema niti najave o široj stručnoj raspravi, osim što čujemo kuloarske pohvale kako je to prava tema za raspravu. Znači i dalje ćemo probleme u struci rješavati nesveobuhvatno nego po nametnutoj nam potrebi „iz rukava“. Napomenuli smo, kako sigurno ima još pitanja i nismo trebali dugo čekati argumente za pitanje iz naslova. Naime, ovih dana čitamo u Poslovnim dnevniku, kako drvoprerađivači traže od Trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o. smanjenje cijene sirovine za 15 % i produženi rok plaćanja na prvotno 90 dana, a prema zadnjoj informaciji čak na 120 dana te kako će Hrvatske šume d.o.o. ovih dana „vagati“ rezanje cijena. Ta potreba tumači se padom cijena drvoprerađivačkih proizvoda na tržištu za 20 % i narudžbi za 25 % pa se od Države traže kompenzacijske mjere. Najviše su kažu se pogođeni proizvođači peleta i paletiziranog ogrjevnog drva, dakle proizvoda s malom dodanom vrijednošću. O tim proizvodima (kao i o parketu proizvedu iz tzv. „dorade“ te finalnim proizvodima) smo više puta pisali, ističući kako je sirovina posebice za pelete ponajprije otpad finalne prerade drva, dakle suho, a ne mokro drvo čije sušenje na potrebnu vlažnost bitno podiže troškove proizvodnje. Oni su upravo kompenzirani do sada, moglo bi se reći brutalno „jeftinom sirovinom“, a sada se traži i njeno smanjenje i produženje roka plaćanja. Ako je to 90 dana onda je to obrtaj kapitala 4 (za 120 dana to je okruglo 3 - dakle katastrofalno) i tu nema osiguranja postojećeg stanja a kamo li razvoja, no jeli to važno kada sve to plaća šuma! Naravno, zagovornici netržišnog poslovanja iz Drvnog sektora sugeriraju u odnosnom tekstu, kako Vlada „nakon ozbiljnih intervencija u

brodogradnju i kroz konsolidaciju strateških tvrtki, ima priliku usvojiti hitne sektorske mjere kroz poslovanje Hrvatskih šuma d.o.o.“ Uz prethodno spomenuto smanjenje cijena od 15 % i produženje roka plaćanja na 120 dana, od 7 predloženih mjera Vladi, interesantna je ona, značajna sastavnica tržišnog poslovanja o ukidanju maloprodaje u Hrvatskim šumama d.o.o. – znači uklanjanje konkurencije. Komparirajući prodajne cijene glavnih drvnih sortimenata s tržištima u okruženju (Austrija, Italija, Mađarska, BiH i Srbija) s onima po kojima Hrvatske šume d.o.o. prodaju drvene sortimente našim drvoprerađivačima, dolazimo do brojke od oko 500 mil. kuna godišnje, kojim Država već potiče drvoprerađivače. Koliko i kako pak drvoprerađivači pripomažu Hrvatskim šumama d.o.o. kod rješavanja pitanja zaliha drvene sirovine, to je posebno pitanje? Kada im treba sirovina, vrši se pritisak na dobavljača da im se ona osigura bez obzira na vremenske uvjete i nastanak šteta na šumskom tlu. Kada ima viška drvene zalihe to nije njihov problem, bez obzira na potpisane ugovore! O nenaplaćenim potraživanjima Hrvatskih šuma d.o.o. od kupaca nećemo ovom prilikom. Isto tako predstečajne nagodbe nećemo niti spominjati, kao i tumačenja odgovornih kako su tim mjerama spašavali radna mjesta u preradi drva, a ne pogodovali velikim dužnicima. Država daje potporu, ali „upravljačka ekipa“ koja je dovele firmu u to stanje ostaje i dalje na njenom čelu! Što reći nakon svega ovoga nego upitati se, kako to politika zagovorom netržišnog poslovanja u šumarstvu štiti šumu kao nacionalno bogatstvo naroda, a pripomaže razvoju primarne, a posebice finalne prerade drva? Evo im rezultata!

Uredništvo

EDITORIAL

SHOULD FOREST PAY FOR EVERYTHING?

In the last double issue we raised the question whether the National Forestry Policy and Strategy should be modernised. While still waiting for some answers, we have only heard that the topic deserves a wide specialist discussion. This means that such issues will continue to be treated individually when they occur, instead of being solved on a global level. We hinted that there certainly were some more questions, and we did not wait long for the reaction; in the Business Diary (*Poslovni dnevnik*) we have read that the wood processors require from the trading company “Hrvatske šume” a 15% decrease in timber prices and prolonged payment terms of the former 90 days, or, according to the latest information 120 days. The demand accounts for 20% price decrease in wood products on the market and 25% decrease in orders, which calls for compensation measures from the Government. It is said that the most affected are the manufacturers of pellets and pellet-formed fuelwood - the products with low added value. We wrote about these products (as well as about parquet and final products) on several occasions, pointing at the fact that pellets are primarily the waste material from final wood processing, the dry wood, while the moist wood requires price-raising drying to achieve a required degree of moisture. So far they have been compensated by the brutally “cheap raw material”; now both price reduction and payment terms are required. If it is 90 days it means a turnover of 4 (for 120 days it rounds up to 3 - which is a catastrophe). There would be no insurance of the existing situation, not to mention the development. Indeed, does it matter anything at all when forests are here to pay the bill?! The advocates of non-market business from the wood sector suggest that the Government *after serious interventions in ship building and through the consolidation of strategic firms has the opportunity to accept urgent sector measures through the business of*

the Croatian Forests Ltd. With the mentioned price decrease of 15% and the payment prolongation of 120 days, of the seven measures proposed to the Government a significant component of the market business operation is the interesting one - the elimination of the retail sale in Croatian Forests Ltd., which means the elimination of the competition. Compared to the selling prices of the main wood assortments on the markets in the region (Austria, Italy, Hungary, Bosnia & Herzegovina and Serbia), the prices at which Croatian Forests Ltd. is selling their wood assortments to our wood manufacturers amount to round 500 million hrk a year, by which money have the wood manufacturers already been encouraged. Another question is how the wood manufacturer helps Croatian Forests Ltd. with solving the issues of raw wood stock. When they need raw material they exert pressure upon suppliers without considering weather conditions and the damage upon the forest soil; When there is stock surplus, it is not their problem in spite of the signed contracts! To the unpaid credits and debits to Croatian Forests we shall refer on another occasion. We shall not even mention the pre-bankruptcy settlements as well as the explanations of the responsible parties saying that these measures are saving the jobs in wood processing instead of doing favour to the big debtors. A firm with significant rent status as to raw material asked for Government intervention. They received encouragement but the whole “management team” that brought the firm to this situation stayed in charge! What can be said after all this but wonder what kind of policy which supports non-market business in forestry protects the forest as national wealth while encouraging the development of both primary and final wood processing? The answer is in the results!

Editorial Board